

Høringsnotat for Natura 2000-område N25 Vangså Hede

Notat vedrørende høringssvar til forslag af 2017 til justerede Natura 2000-områdegrenser for N25 Vangså Hede.

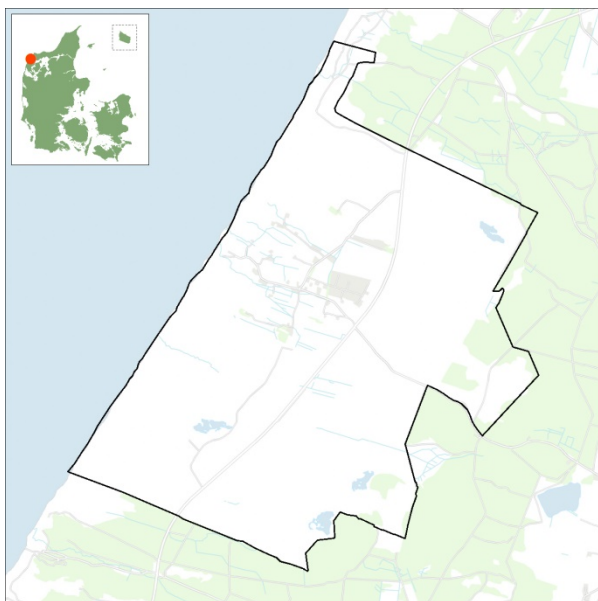
Forslaget til justerede Natura 2000-områdegrenser for N25 Vangså Hede har været i offentlig høring fra d. 28/9 2017 til d. 3/1 2018.

Indkomne høringssvar ses på <https://fugle-habitat-2017.hoering.mfvm.dk>.

Oktober 2018: Som nævnt i afsnit 5.2 "Den videre proces" har Miljø- og Fødevareministeriet haft en bekendtgørelse i høring med henblik på at opdatere Natura 2000-områdegrenserne. Der er i denne høring ikke kommet høringssvar til dette Natura 2000-område. Desuden er afsnit 1.3 blevet udbygget.

1	Grænsejustering for Natura 2000-området.....	3
1.1	Indledning.....	3
1.2	Danmarks udpegning af Natura 2000-områder	4
1.2.1	Kommissionens retningslinjer – ændringer i Natura 2000-områdegrenser	4
1.3	Kriterier	4
1.4	Høringer.....	6
2	Sammenfatning af høringforslag og høringssvar for Natura 2000-område N25 Vangså Hede	7
2.1	Sammenfatning af høringforslaget.....	7
2.2	Sammenfatning af høringssvarene	7
3	Høringssvar vedr. generelle emner	7
3.1	Lovfortolkning, retsgrundsætninger mv.....	7
3.1.1	Habitatdirektivet, Fuglebeskyttelsesdirektivet og Ramsarområder	8
3.1.2	Relation til anden lovgivning.....	8
3.2	Høringforslaget	8
3.2.1	Forslag om udvidelse af Natura 2000	8
3.3	MST's kriterier og anvendelsen	8
4	Behandling af områdespecifikke emner	9
4.1	Habitatområde H25 Vangså Hede.....	9
4.1.1	Høringforslag	9
4.1.2	Indkomne høringssvar.....	10
4.1.3	Udvidelse af habitatområdet med nye naturarealer.....	15

4.1.4	Opsamling.....	15
4.2	Fuglebeskyttelsesområde F18 Vangså Hede.....	16
4.2.1	Høringsforslag	16
4.2.2	Indkomne høringssvar.....	16
4.2.3	Opsamling.....	19
5	Miljøstyrelsens forslag til nye grænser for N25 Vangså Hede	20
5.1	Opsamling	20
5.2	Den videre proces.....	21

Figur 1. Gældende afgrænsning af Natura 2000-området N25 Vangså Hede

1 Grænsejustering for Natura 2000-området

1.1 Indledning

Dette høringsnotat behandler høringsvar for dette specifikke Natura 2000-område. Af høringsnotatet fremgår også dokumentationen for de konkrete justeringer af Natura 2000-områdets grænser. Der er ligeledes udarbejdet specifikke høringsnotater for øvrige Natura 2000-områder, hvor afgrænsningen er blevet justeret. Desuden har Miljøstyrelsen udarbejdet et generelt høringsnotat, som behandler høringsvar vedrørende generelle forhold, spørgsmål og problemstillinger.

Formålet med justeringen bygger på aftalen om Naturpakken, som blev indgået af Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti i maj 2016.

Aftaleteksten lyder: *"Tilpasning af Natura 2000-områdernes afgrænsning
Natura 2000-områderne er nogle af de mest værdifulde naturområder i Danmark. Der indgår dog i de udpegede Natura 2000-områder intensive jordbrugsarealer og byarealer, som ikke bidrager til beskyttelsen af direktivarter og -naturtyper, men som alligevel er underlagt nogle af de krav, der følger af Natura 2000-udpegningen.*

Der iværksættes, i dialog med interessenterne og EU-kommissionen, en gennemgang af afgrænsningen af Natura 2000-områderne med henblik på at undersøge muligheden for at mindske andelen af intensivt drevne jordbrugsarealer og evt. at udvide de udpegede områder med mere værdifuld natur, hvor det understøtter direktivmål."

I aftalen er det således aftalt, at Natura 2000-områderne skal tilpasses med henblik på at mindske andelen af intensivt drevne jordbrugsarealer og evt. udvide områder med mere værdifuld natur, der understøtter direktivmål.

Efterfølgende har aftaleparterne bag Naturpakken i forsommeren 2018 ønsket at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer. Derfor er Natura 2000-områderne suppleret med yderligere naturarealer, primært på Naturstyrelsens områder. Det drejer sig om arealer med habitatnatur eller

arealer med særlige naturværdier. Derudover er der også i enkelte tilfælde medtaget yderligere arealer, hvor der er tale om store arealer med aftale om konkrete tiltag til naturgenopretning eller naturarealer, hvor private lodsejere selv har foreslået, at arealet kan indgå i et Natura 2000-område.

Resultatet er, at Natura 2000-arealet samlet set reduceres med ca. 29.900 hektar, der primært er intensivt drevne landbrugsarealer og byområder, som Miljøstyrelsen vurderer ikke har væsentlig betydning for beskyttelse af naturtyper og arter omfattet af naturdirektiverne. Natura 2000-arealet udvides med ca. 30.900 hektar nye naturarealer, der primært er beliggende på Naturstyrelsens arealer, og som vil have væsentlig betydning for beskyttelse af habitatnatur og arter omfattet af direktiverne.

1.2 Danmarks udpegning af Natura 2000-områder

Danmark har udpeget 113 fuglebeskyttelsesområder og 261 habitatområder, som tilsammen udgør 250 Natura 2000-områder. Danmark har p.t. udpeget godt 8 procent af landarealet og godt 18 procent af havarealet. De danske Natura 2000 områder er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. Områderne skal bevare og beskytte naturtyper og dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Natura 2000-områderne er med til at løfte Danmarks forpligtelser efter fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet, hvor der blandt andet er krav om udpegning af særlige områder, som beskytter arter og naturtyper. Formålet med udpegningen er, at områderne vil medvirke til, at naturen udvikler sig positivt, således at arter og naturtyper på sigt opnår gunstig bevaringsstatus.

1.2.1 Kommissionens retningslinjer – ændringer i Natura 2000-områdegrænser

Europa Kommissionen har i 2005 præciseret mulighederne for at ændre Natura 2000-områdegrænser. Herefter kan ændringer i grænserne for et Natura 2000-område ske ved opdatering af oplysninger i Europa-Kommissionens standarddatabase, som opdateres, når der foreligger ny viden eller nye nationale beslutninger.

I forbindelse med udtagning eller ændringer af habitatområder forudsætter det kommissionens godkendelse bortset fra tekniske fejlrettelser, som samlet udgør under 5 % af områdets areal.

1.3 Kriterier

Miljøstyrelsen har med henblik på udmøntning af Naturpakkens ønsker til justering af Natura 2000-områderne samt EU-kommissionens retningslinjer udarbejdet en række faglige kriterier for ændringer i områdegrænserne.

Disse kriterier præciserer, at enhver ændring skal kunne begrundes naturfagligt, og at ændringer som udgangspunkt skal ske på en måde, så der ikke opstår huller i Natura 2000 områderne. Samtidig bør Natura 2000-grænserne følge naturlige skel (f.eks. veje, diger, levende hegn, vandløb, kyst, skovbryn mv.).

I overensstemmelse med aftaleteksten i Naturpakken er der generelt ikke set på ændringer af grænserne for marine Natura 2000-områder. I visse særlige tilfælde er der sket ændringer, hvor det kan begrundes i hensynet til eksisterende aktiviteter såsom havneanlæg og i øvrigt er i overensstemmelse med Natura 2000-beskyttelsen.

De specifikke kriterier for at udtage arealer fra Natura 2000-områder tager udgangspunkt i, at der kan udtages intensive jordbrugsarealer, arealer i byzone og arealer med tæt bebyggelse, sommerhusområder og arealer med særligt forstyrrende aktiviteter, herunder erhvervshavne. Det indgår dog også, at der ikke må udtages arealer med habitatnatur og levesteder med en væsentlig stabil forekomst af arter på habitatdirektivets bilag 1 og 2, fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1 eller regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter på udpegningsgrundlaget.

I fuglebeskyttelsesområder suppleres udtagningskriterierne med tre yderligere kriterier, hvorefter der skal foretages en konkret vurdering af arealets betydning for tilbagevendende trækfugle og fugle på områdets udpegningsgrundlag.

De udtagne arealer er gennemgået flere gange i forbindelse med kortlægning og overvågning i NOVANA-programmet. Som supplement hertil er bl.a. naturdatabasen, DOF-basen samt seneste og historiske luftfotos gennemgået for at konstatere, at der ikke findes habitatnatur og -arter på arealerne. Der er som nævnt ovenfor gennemført en konkret vurdering i forhold til fugle på udpegningsgrundlaget, hvor dette er relevant.

Der er desuden udarbejdet kriterier for i hvilke tilfælde, et areal kan inddrages i et Natura 2000-område. Efter disse kriterier skal der tages udgangspunkt i, om arealet ligger i tilknytning til habitatnatur eller er et levested for bilagsarter. Derudover skal arealet have en god naturkvalitet.

Disse kriterier er suppleret med kriterier, som skal sikre, at eksisterende husdyrbrug ikke berøres af yderligere husdyrregulering. Dette er gjort ved at definere et areal rundt om alle registrerede husdyrbrug, inden for hvilket Natura 2000-områderne ikke er foreslået udvidet med ammoniakfølsom natur. I vurderingen indgår afstanden til nærmeste husdyrbrug. Denne vurdering bygger på de specifikke kriterier til beregning af friholdt areal omkring husdyrbrug. Der henvises til det generelle høringsnotat for nærmere oplysninger.

Der er desuden lavet supplerende kriterier i forhold til inddragelse af arealer i fuglebeskyttelsesområder, hvor der særligt er lagt vægt på, om arealet har væsentlige forekomster af f.eks. sjældne bilag 1 arter, eller hvis arealet er med til at sikre et eksisterende områdes udpegningsgrundlag.

Der henvises desuden til det generelle høringsnotat, hvor de samlede kriterier fremgår som bilag.

Aftaleparterne har ønsket at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer. Derfor er Natura 2000-områderne suppleret med yderligere naturarealer, primært på Naturstyrelsens områder. Det drejer sig om arealer med habitatnatur eller arealer med særlige naturværdier. Derudover er der også i enkelte tilfælde medtaget yderligere arealer, hvor der er tale om store arealer med aftale om konkrete tiltag til naturgenopretning eller naturarealer, hvor private lodsejere selv har foreslået, at arealet kan indgå i et Natura 2000-område. I forbindelse med gennemgangen af Natura 2000-områderne har Miljøstyrelsen desuden foretaget en kvalitetssikring af de eksisterende Natura 2000-områders grænser. Dette er sket for at justere grænserne i forhold til nutidig anvendelse af digitale kort. I samme proces har Miljøstyrelsen gennemgået de oprindelige høringssvar fra dengang, da Natura 2000-områderne blev udpeget. Dette er sket for at sikre fuld overensstemmelse mellem områdegrenserne og de oprindelige beslutninger, herunder de daværende høringssvar.

1.4 Høringer

Miljøstyrelsen har i forbindelse med arbejdet med justerede Natura 2000-grænser ønsket en bred inddragelse af offentligheden i processen. Derfor har Miljøstyrelsen i løbet af processen foretaget flere høringer.

Først er der foretaget en teknisk høring af kommuner og offentlige lodsejere, hvor kommunerne i deres egenskab som myndighed blev bedt om at komme med faglige og tekniske bidrag med fokus på bynære arealer og intensive jordbrugsarealer, der kunne tages ud af Natura 2000-områderne. Naturstyrelsen og Forsvaret blev ligeledes inddraget i denne tekniske proces blandt andet i forhold til forslag til, hvor det eventuelt ville være muligt at udvide Natura 2000-områderne.

Dernæst er der foretaget en høring over et høringsforslag i perioden fra 28. september 2017 til 3. januar 2018. Som følge af ændringer på baggrund af modtagne høringssvar har et nyt forslag til justerede Natura 2000-grænser været i målrettet høring i perioden fra 17. maj til 31. maj 2018. De enkelte høringer beskrives nærmere i det nedenstående.

Gennem hele processen med tilpasning af Natura 2000-områdernes grænser har Miljøstyrelsen haft en løbende dialog med forskellige interessenter, herunder afholdt møder med Kommunernes Landsforening, KTC – Kommunalteknisk Chefforening, de enkelte kommuner, erhvervet (bl.a. Skovforeningen, Landbrug og Fødevarer, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Fiskeriforening), de grønne organisationer (Danmarks Naturfredningsforening, Birdlife/DOF) og Naturstyrelsen.

I forbindelse med udarbejdelse af forslag til justerede Natura 2000-grænser har Miljøstyrelsen indhentet tekniske input fra kommuner og offentlige lodsejere. Kommunerne er i deres egenskab som myndighed blevet bedt om at komme med faglige og tekniske bidrag omkring Natura 2000-områderne med fokus på bynære arealer og intensive jordbrugsarealer, der kan tages ud af Natura 2000-områderne.

På baggrund af blandt andet de berigtigede Natura 2000-områders grænser og tekniske bidrag fra kommunerne har Miljøstyrelsen udarbejdet et forslag til justerede Natura 2000-grænser. Dette forslag har været i offentlig høring i perioden fra 28. september 2017 til 3. januar 2018. Høringen var annonceret i landsdækkende medie samtidig med, at der blev udsendt høringsbreve til interessenter og særligt berørte lodsejere (defineret som lodsejere med CVR-nummer indenfor grænserne af forslag til ny afgrænsning af Natura 2000-områder).

Der blev i alt modtaget ca. 1.100 høringssvar indeholdende ca. 2.000 ændringsforslag.

De modtagne svar fra denne høring gav i flere situationer anledning til ændringer i det oprindelige forslag til justerede Natura 2000-grænser. Derfor udsendte Miljøstyrelsen et nyt forslag til justerede Natura 2000-grænser. Dette forslag blev sendt i en høring målrettet lodsejere med arealer, hvor der foreslås yderligere ændringer i forhold til den nuværende udpegning af Natura 2000-områder. Denne høring blev gennemført i perioden fra 17. maj til 31. maj 2018. I høringsbrevene har der været angivet en begrundelse for de påtænkte justeringer. På baggrund af denne høring modtog Miljøstyrelsen ca. 150 høringssvar.

Der har i forbindelse med høringen i sidste halvdel af 2017 og den målrettede høring i maj 2018 været udsendt materiale og kort, som har beskrevet de påtænkte justeringer, ligesom der på Miljøstyrelsens hjemmeside har været detaljerede oplysninger om baggrunden for arbejdet med justeringer af Natura 2000-grænserne og kriterierne bag.

De foretagne høringer er sket for at skabe et mere præcist grundlag for de faglige vurderinger for nye Natura 2000-områdegrænser, som først med udstedelsen af en bekendtgørelse om Natura 2000-grænserne vil være endelige. De foreslåede justeringer i Natura 2000-områderne skal godkendes af EU-kommissionen.

2 Sammenfatning af høringsforslag og høringssvar for Natura 2000-område N25 Vangså Hede

2.1 Sammenfatning af høringsforslaget

Sammenholdt med den gældende afgrænsning af N25 er der i Miljøstyrelsens høringsforslag sket en række mindre reduktioner og udvidelser. I Miljøstyrelsens høringsforslag er området foreslået reduceret med arealer med plantageskov. Områdegrænserne er berigtiget og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet, herunder tilpasset til kystlinjen.

2.2 Sammenfatning af høringssvarene

Miljøstyrelsen har modtaget flere høringssvar indeholdende i alt 8 ændringsforslag med konkrete forslag til ændringer af Natura 2000-områdets afgrænsning. Forslagene er kommet fra Thisted Kommune og Danmarks Naturfredningsforening-lokalforening (DN-Thy).

Ændringsforslagene indeholder forslag om udvidelser af Natura 2000-området. Forslagene er bl.a. begrundet med tilstedeværelse af natur og arter på udpegningsgrundlaget, ønske om sikring og etablering af habitatnatur og ønske om at lave projekter.

I de kommende afsnit er ændringsforslagene gengivet i hovedtræk. Miljøstyrelsens kommentarer til de enkelte emner er anført i kursiv.

Nogle af høringssvarene berører emner, som ligger uden for rammerne af høringen om justering af grænserne for Natura 2000-områderne, fx kommentarer til gældende lovgivning, ønsker om ændringer af udpegningsgrundlag m.v. Sådanne høringssvar kan være kort gengivet, men kun i et begrænset omfang kommenteret.

Af hensyn til det generelle overblik og læsevenlighed nævnes alene organisationer og kommuner med navn. Lodsejere og virksomheder er samlet under betegnelsen lodsejere. Alle høringssvar kan findes på <https://fugle-habitat-2017.hoering.mfvm.dk>

I Miljøstyrelsens kommentering af høringssvarene henvises med links til eksisterende lovgivning og øvrigt materiale som f.eks. vejledninger, hvor dette er relevant.

3 Høringssvar vedr. generelle emner

Der er indkommet et høringssvar, der omhandler generelle emner.

3.1 Lovfortolkning, retsgrundsætninger mv.

3.1.1 Habitatdirektivet, Fuglebeskyttelsesdirektivet og Ramsarområder

Thisted Kommune vurderer i flere tilfælde, at de foreslåede reduktioner af området er i strid med Natura 2000-planen og i strid med Miljøstyrelsens forslag om at "enkelte arealer kan udtages fra områderne uden at forringe beskyttelsen".

Høringssvar med bemærkninger af juridisk karakter, herunder bemærkninger til regler, relation til anden lovgivning mv. er behandlet i Miljøstyrelsens overordnede høringsnotat, som kan læses på Miljøstyrelsens hjemmeside mst.dk/graensejustering-hoeringsnotater

3.1.2 Relation til anden lovgivning

3.1.2.1 Nationalparker

I følge Danmarks Naturfredningsforening-lokalforening (DN-Thy) står der i lovgivning og bekendtgørelser vedrørende nationalparker, at det er imod intentionerne at indskrænke et Natura 2000-område. DN Thy mener, at det er uheldigt at fjerne Natura 2000-arealer, da de har været med til at bestemme afgrænsningen af Nationalparken.

Høringssvar med bemærkninger af juridisk karakter herunder bemærkninger til regler, relation til anden lovgivning mv. er behandlet i Miljøstyrelsens overordnede høringsnotat, som kan læses på Miljøstyrelsens hjemmeside mst.dk/graensejustering-hoeringsnotater.

3.1.2.2 Fredninger

Danmarks Naturfredningsforening-lokalforening (DN-Thy) mener, at Miljøstyrelsen ikke bør udtage arealer, der er fredede.

*Høringssvar med bemærkninger af juridisk karakter herunder bemærkninger til regler, relation til anden lovgivning mv. er behandlet i Miljøstyrelsens overordnede høringsnotat, som kan læses på Miljøstyrelsens hjemmeside mst.dk/graensejustering-hoeringsnotater.
En fredningskendelse kan ikke alene begrunde en udvidelse med et areal.*

3.2 Høringsforslaget

3.2.1 Forslag om udvidelse af Natura 2000

Danmarks Naturfredningsforening-lokalforening (DN-Thy) mener, at hele Nationalpark Thy over tid burde være omfattet af Natura 2000. DN-Thy foreslår, at man starter med statsejede arealer, samt private arealer med klitnatur, med fokus på prioriterede naturtyper.

Høringssvar med bemærkninger til politiske målsætninger og implementering af Habitatdirektivet eller Fuglebeskyttelsesdirektivet er behandlet i Miljøstyrelsens overordnede høringsnotat, som kan læses på Miljøstyrelsens hjemmeside mst.dk/graensejustering-hoeringsnotater.

3.3 MST's kriterier og anvendelsen

Danmarks Naturfredningsforening-lokalforening (DN-Thy) mener, at der for Natura 2000-arealer i Thisted Kommune, ikke er taget højde for den opdaterede kortlægning af §3-arealer. DN Thy mener, at dette kan give anledning til at eventuelle overtrædelser med opdyrkning af naturarealer, som kan

eftergives i Natura 2000-områdegrensejusteringen, samt at Miljøstyrelsen kan have overset nye naturarealer, der ifølge foreningen bør medtages i habitatområdet.

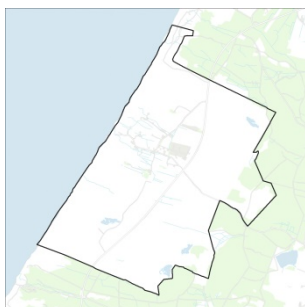
Danmarks Naturfredningsforening-lokalforening (DN-Thy) medgiver at habitatarealer som er forsvundet i havet bør udtages.

Høringssvar med bemærkninger til Miljøstyrelsens faglige kriterier for justeringen af Natura 2000-områdernes grænser er behandlet i Miljøstyrelsens overordnede høringsnotat, som kan læses på Miljøstyrelsens hjemmeside mst.dk/graensejustering-hoeringsnotater

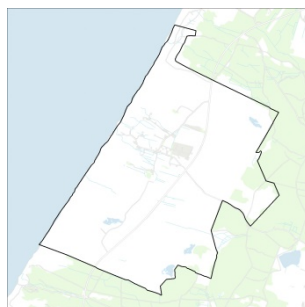
4 Behandling af områdespecifikke emner

Område N25 Vangså Hede består af følgende habitat- og fuglebeskyttelsesområder:

- H25 Vangså Hede
- F18 Vangså Hede

Figur 2. H25

Figur 3. F18

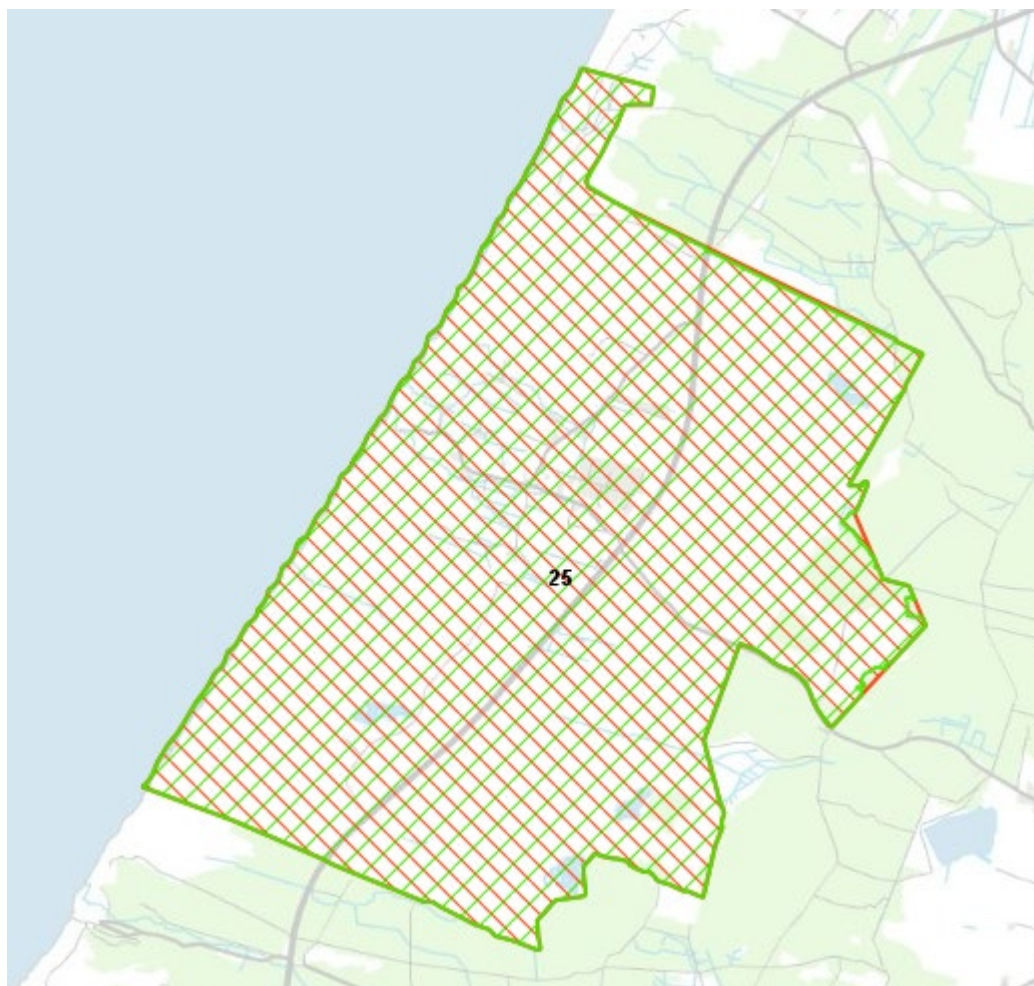
Høringssvar med konkret arealforslag til det enkelte habitat- og fuglebeskyttelsesområde samt høringsforslagets forslag om justeringer i områdegrenserne vil blive gennemgået område for område i de følgende afsnit.

4.1 Habitatområde H25 Vangså Hede

4.1.1 Høringsforslag

I Miljøstyrelsens høringsforslag er området foreslået reduceret med mindre arealer med plantageskov. Områdegrenserne er berigtiget og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet, herunder tilpasset til kystlinjen.

Figur 4 viser de berigtigede grænser samt høringsforslaget for habitatområde H25 Vangså Hede.

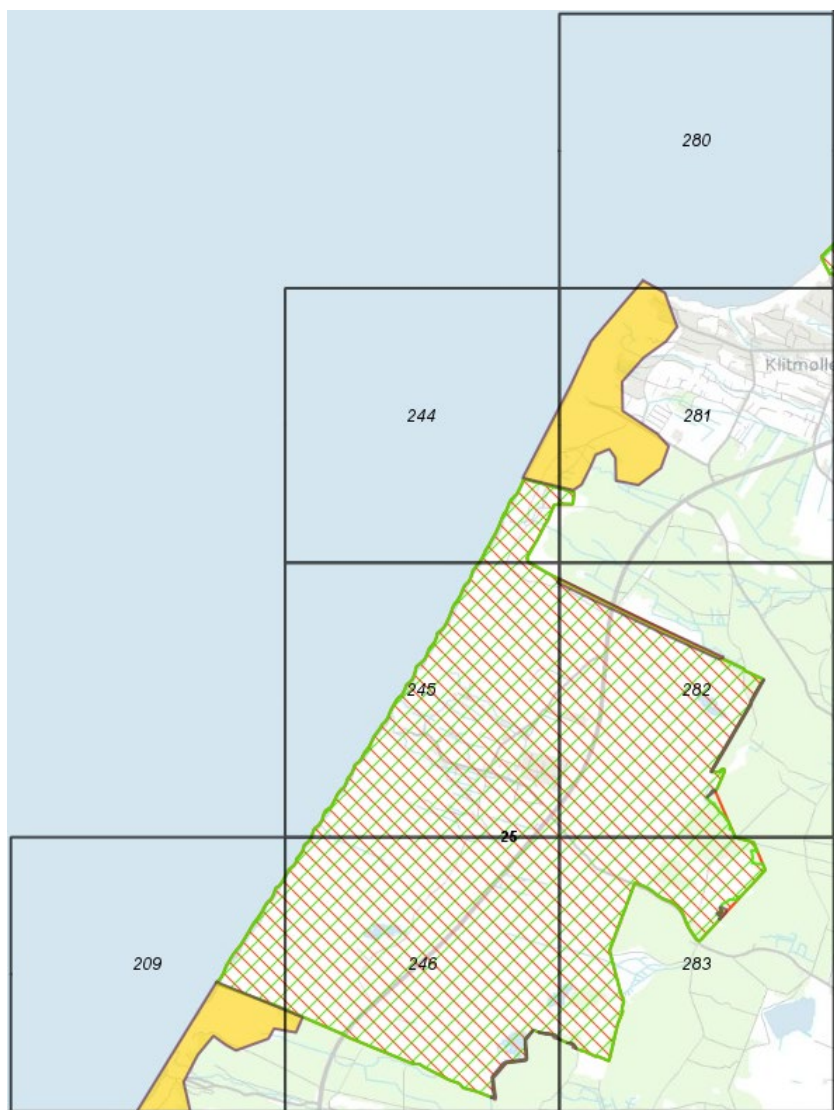

Figur 4. Habitatområde H25. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skravet med grønt, er arealer, der er foreslået tilføjet til det beskyttede område. Arealer, der kun er skravet med rødt, er arealer, der er foreslået fjernet fra det beskyttede område.

4.1.2 Indkomne høringsvar

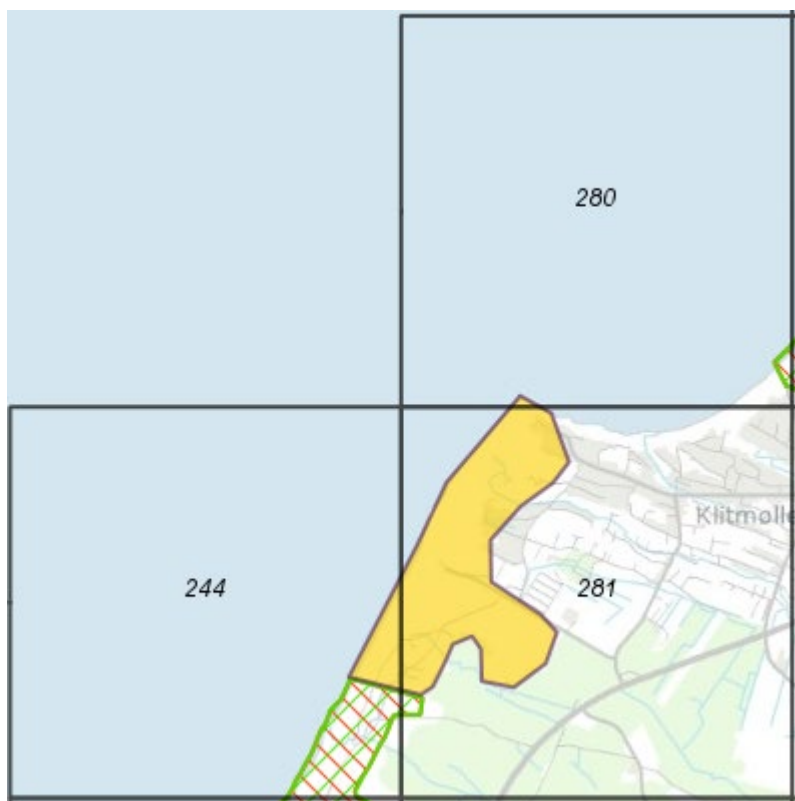
Miljøstyrelsen har modtaget i alt 8 ændringsforslag til habitatområdet. Ændringsforslagene er fra Thisted Kommune og Danmarks Naturfredningsforening-hovedafdeling (DN). Ændringsforslagene indeholder alle forslag til udvidelse af områdets afgrænsning.

På figur 5 ses Miljøstyrelsens høringsforslag samt de indkomne ændringsforslag der indeholder et konkret geografisk forslag til ændringer i områdefrænsningen. Ændringsforslagene behandles i grupper ud fra deres geografiske placering. Dette gøres ved at underopdele området i en række kvadrater på 2,5 km x 2,5 km der bruges til at foretage en systematisk gennemgang af høringsforslaget og behandling af indkomne ændringsforslag. Kvadraterne gennemgås efter hinanden med start i det nordligste punkt og derefter mod syd.

Figur 5. Habitatområde H25. Den røde skravering viser de berigtede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. De gule, blå og brune helfarvede polygoner viser ændringsforslagene, således at gul er forslag til udvidelse, blå er forslag til reduktion og brun er forslag til nye områder.

4.1.2.1 Kvadrat 244, 280 og 281 – arealer nær Klitmøller

Figur 6. Tallene angiver nummeret på de kvadrater, hvis indhold behandles jf. figur 5. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skraveret med grønt, er arealer, der er foreslået tilføjet til det beskyttede område. Arealer, der kun er skraveret med rødt, er arealer, der er foreslået fjernet fra det beskyttede område. De gule helfarvede polygoner viser ændringsforslagene, således at gul er forslag til udvidelse.

Miljøstyrelsen har foreslået en justering af områdegrensen til naturligt skel. Med denne justering er et lille areal foreslået tilføjet til området. Justeringen er sket, da arealet lever op til Miljøstyrelsens *faglige kriterier*. Miljøstyrelsen har vurderet tilgængeligt fagligt materiale i form af Naturdatabasen, luftfotos fra 1995-2016 og den digitale højdemodel. På baggrund af dette vurderer Miljøstyrelsen, at arealet kan karakteriseres som habitatnaturtypen klithede.

Danmarks Naturfredningsforening-hovedafdeling (DN) foreslår en udvidelse, som ifølge DN for en stor del består af de prioriterede naturtyper grå/grøn klit samt klithede (2130 og 2140).

Miljøstyrelsen takker for det indsendte høringssvar. Miljøstyrelsen takker for det indsendte høringssvar som delvist imødekommes. Aftaleparterne har ønsket at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer. Derfor er Natura 2000-områderne suppleret med yderligere arealer. Udlægningen af areal sydvest for Klitmøller som habitatområde er foretaget i overensstemmelse med aftalen om yderligere naturarealer. Arealet forventes at indeholde natur svarende til habitatklitnatur som f.eks. grå/grøn klit og klithede.

Områdets endelige afgrænsning fremgår af figur 13 i afsnit 5

4.1.2.2 Kvadrat 245 og 282 – arealer nær Vangså

Figur 7. Tallene angiver nummeret på de kvadrater, hvis indhold behandles jf. figur 5. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skraveret med grønt, er arealer, der er foreslået tilføjet til det beskyttede område. Arealer, der kun er skraveret med rødt, er arealer, der er foreslået fjernet fra det beskyttede område. De gule helfarvede polygoner viser ændringsforslagene, således at gul er forslag til udvidelse.

Miljøstyrelsen har foreslået en justering af områdegårnsen til naturligt skel. Med denne justering er en række mindre arealer foreslået udtaget af området. Justeringerne er foretaget for at berigtige de eksisterende områdegårnsen. Miljøstyrelsen har desuden foreslået at udtage et mindre areal i den sydøstlige ende af kvadrat 282 med plantage til naturligt skel. Justeringen er sket, da arealet lever op til Miljøstyrelsens [faglige kriterier](#). Miljøstyrelsen har vurderet tilgængeligt fagligt materiale i form af Naturdatabasen, og ikke fundet dokumentation for habitatnatur eller arter på habitatområdets udpegningsgrundlag på arealerne. Miljøstyrelsen har desuden foretaget en vurdering af luftfotos fra 1995 og 2016. Ud fra dette har Miljøstyrelsen vurderet, at arealerne kan udtages fra habitatområdet, uden at der sker en kvalitativ forringelse af beskyttelsen i forhold til den eksisterende udpegning.

Thisted kommune foreslår en udvidelse med tre arealer, således at grænserne føres tilbage til deres oprindelige placering. I Miljøstyrelsens høringsforslag er der foreslået udtaget et areal med klitplantage. Ifølge kommunen er arealerne delvist beskyttet § 3 hede og delvist kortlagt klithede, §3 mose og klitlavning. Thisted Kommune mener, at dette beskyttede areal ikke er ubetydeligt for Natura 2000-området, idet det bidrager til beskyttelsen af naturtypen klithede, som er på udpegningsgrundlag for dette Natura 2000-område.

Miljøstyrelsen har gennemgået alle de eksisterende Natura 2000-områder for at berigtige de eksisterende områdegårnsen. I arbejdet er indgået justeringer i forhold til nutidig anvendelse af digitale kort og en gennemgang af de oprindelige hørings svar fra den oprindelige udpegning af Natura 2000-områderne for at sikre fuld overensstemmelse mellem områdegårnsen og de tidligere hørings svar (se [vejledning til kvalitetssikring af områdegårnsen](#)).

Miljøstyrelsen har i forbindelse med høringsforslaget til justerede Natura 2000-grænser taget udgangspunkt i de berigtigede grænser. Det areal, som kommunen foreslår tilbageført til habitatområdet, er et areal, som Miljøstyrelsen har justeret for at berigtige de eksisterende områdegårnsen. På baggrund heraf imødekommes de to østligste hørings svar ikke og høringsforslagets områdegårnsen fastholdes.

Det nordligste af høringssvarene imødekommes imidlertid, idet aftaleparterne har ønsket at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer. Derfor er Natura 2000-områderne suppleret med yderligere arealer. Udlægningen af arealer sydvest for Klitmøller som habitatområde er foretaget i overensstemmelse med aftalen om yderligere naturarealer. Området forventes at indeholde habitatklitnatur som f.eks. klithede

Områdets endelige afgrænsning fremgår af figur 13 i afsnit 5

4.1.2.3 Kvadrat 209, 246 og 283 – sydlige arealer

Figur 8. Tallene angiver nummeret på de kvadrater, hvis indhold behandles jf. figur 5. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringssforlagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skraveret med grønt, er arealer, der er foreslået tilføjet til det beskyttede område. Arealer, der kun er skraveret med rødt, er arealer, der er foreslået fjernet fra det beskyttede område. De gule helfarvede polygoner viser ændringsforslagene, således at gul er forslag til udvidelse.

Miljøstyrelsen har foreslået at udtage to mindre areal med plantage i det nordøstlige hjørne af kvadrat 283 til naturligt skel. Justeringen er sket, da arealet lever op til Miljøstyrelsens faglige kriterier. Miljøstyrelsen har vurderet tilgængeligt fagligt materiale i form af Naturdatabasen, og på baggrund af dette er der ikke fundet dokumentation for habitatnatur eller arter på habitatområdets udpegningsgrundlag på arealerne. Miljøstyrelsen har desuden foretaget en vurdering af luftfotos fra 1995 og 2016. Ud fra dette har Miljøstyrelsen vurderet, at arealet kan udtages fra habitatområdet, uden at der sker en kvalitativ forringelse af beskyttelsen i forhold til den eksisterende udpegningsgrundlag.

Thisted kommune foreslår en udvidelse i den nordøstlige ende af kvadrat 283, således at grænsen føres delvist tilbage til den oprindelige placering. Ifølge kommunen er det areal, som er foreslået udtaget af området beskyttet §3 hede, og kommunen påpeger, at Natura 2000-området giver mulighed for at lave bl.a. rydning og at arealet ifølge kommunen har potentiale til at udvikle sig til habitatnatur. Thisted Kommune mener at arealerne bidrager til beskyttelsen af arter på udpegningsgrundlag og derfor ikke bør udtages af Natura2000-området.

Miljøstyrelsen kan jf. datagrundlaget ikke dokumentere, at der på arealet er forekomst af habitatnatur, arter eller levested for arter på habitatområdets udpegningsgrundlag. Opretholdelse af et areal som habitatområde forudsætter, at det bidrager til beskyttelsen af direktivarter/-naturtyper. Et potentiale for, der evt. senere kan komme habitatnatur kan ikke alene begrunde opretholdelse af arealet. På den baggrund fastholdes høringssforlagets områdeafgrænsning.

Thisted kommune foreslår en udvidelse med tre arealer i kvadrat 209 og sydvestlige ende af kvadrat 283, således at grænserne føres tilbage til deres oprindelige placering. Ifølge kommunen er arealerne delvist beskyttet § 3 hede og delvist kortlagt klithede og klitlavning. Thisted Kommune vurderer, at

disse beskyttede arealer ikke er ubetydelige for Natura 2000-området, idet de bidrager til beskyttelsen af naturtypen klithede, som er på udpegningsgrundlaget.

Miljøstyrelsen har gennemgået alle de eksisterende Natura 2000-områder for at berigtige de eksisterende områdegrenser. I arbejdet er indgået justeringer i forhold til nutidig anvendelse af digitale kort og en gennemgang af de oprindelige høringssvar fra den oprindelige udpegnings af Natura 2000-områderne for at sikre fuld overensstemmelse mellem områdegrenserne og de tidligere høringssvar (se [vejledning til kvalitetssikring af områdegrenser](#)).

Miljøstyrelsen har i forbindelse med høringforslaget til justerede Natura 2000-grænser taget udgangspunkt i de berigtigede grænser. De arealer, som kommunen foreslår udtaget af habitatområdet, er arealer, som Miljøstyrelsen har justeret for at berigtige de eksisterende områdegrenser. På baggrund heraf imødekommes høringssvaret ikke og høringforslagets områdegrenser fastholdes.

Danmarks Naturfredningsforening-hovedafdeling (DN) foreslår en udvidelse af habitatområdet, der sammenbinder det med H26, Ålvand Klithede og Førby Sø.

Det pågældende høringssvar er behandlet i høringsnotatet for H26.

4.1.3 Udvidelse af habitatområdet med nye naturarealer

Aftaleparterne har ønsket at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer. Derfor er Natura 2000-områderne suppleret med yderligere arealer. Udlægningen af arealer omkring Vangså Hede som habitatområde er foretaget i overensstemmelse med aftalen om yderligere naturarealer. De udlagte områder er beliggende sydvest for Klitmøller, nord for Nørre Vorupør, samt to arealer vest for Vangså Hede. Områderne forventes at indeholde habitatklitnatur som f.eks. klithede. Områdets endelige afgrænsning fremgår af figur 13 i afsnit 5.

4.1.4 Opsamling

Afgrænsningen af habitatområde H25 Vangså Hede er justeret på baggrund af Miljøstyrelsens høringforslag, de indkomne høringssvar, høring 2018 af implicerede lodsejere og udlægning af Naturstyrelsens arealer. I alt udvides habitatområdet med 778 ha og reduceres med 4 ha.

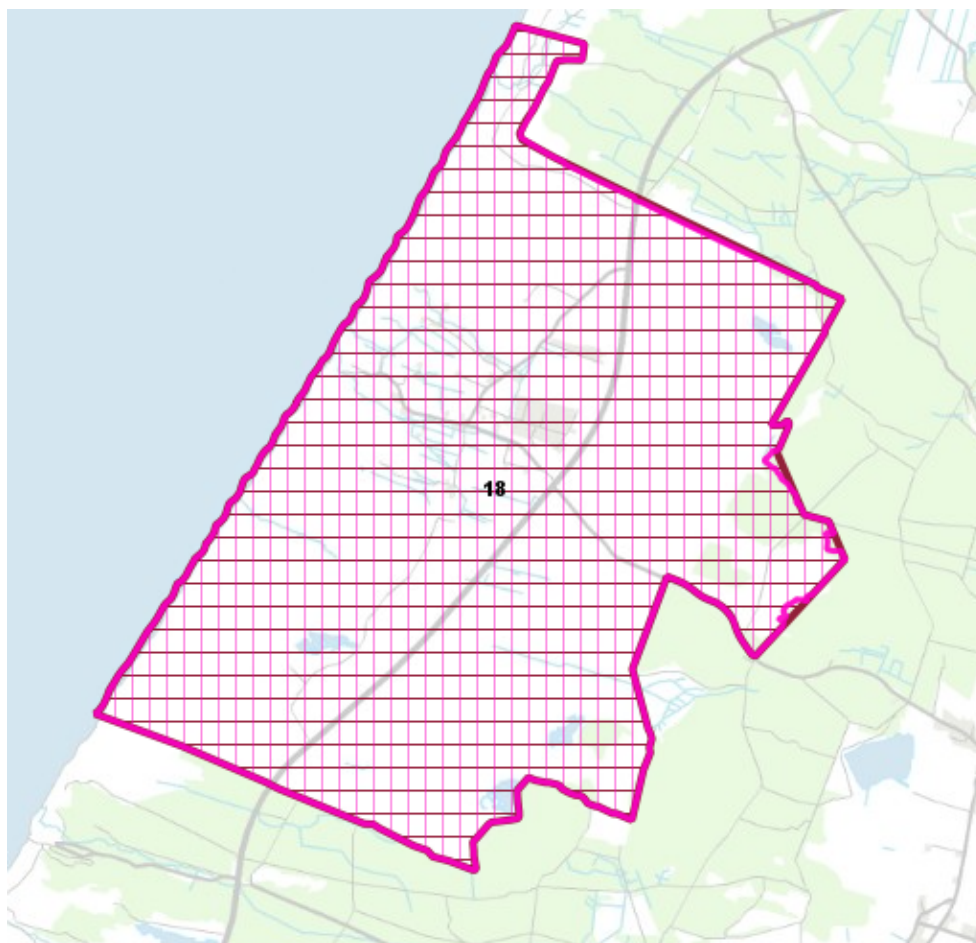
Den endelige områdegrense fremgår af figur 13 i afsnit 5.

4.2 Fuglebeskyttelsesområde F18 Vangså Hede

4.2.1 Høringsforslag

I Miljøstyrelsens høringsforslag er området foreslået reduceret med mindre arealer med plantageskov. Områdegrænserne er berigtiget og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet, herunder tilpasset til kystlinjen.

Figur 9 viser de berigtigede grænser samt høringsforslaget for fuglebeskyttelsesområde F18 Vangså Hede.

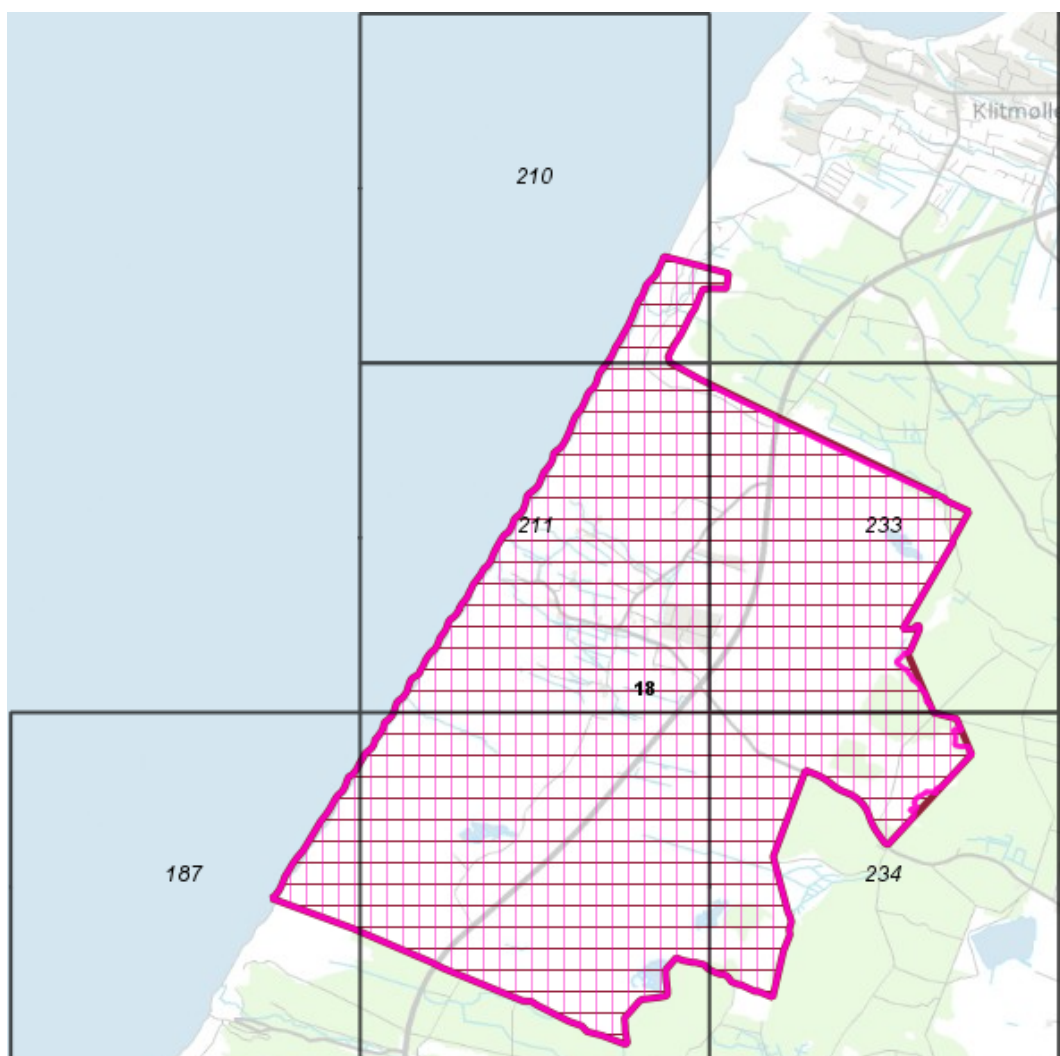
Figur 5. Fuglebeskyttelsesområde F18. Den lilla skravering viser de berigtigede grænser for fuglebeskyttelsesområdet, og den lyserøde skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skraveret med lilla, er arealer, der er foreslået fjernet fra det beskyttede område. Arealer, der kun er skraveret med lyserødt, er arealer, der er foreslået tilføjet til det beskyttede område.

4.2.2 Indkomne høringssvar

Miljøstyrelsen har ikke modtaget høringssvar til fuglebeskyttelsesområdet.

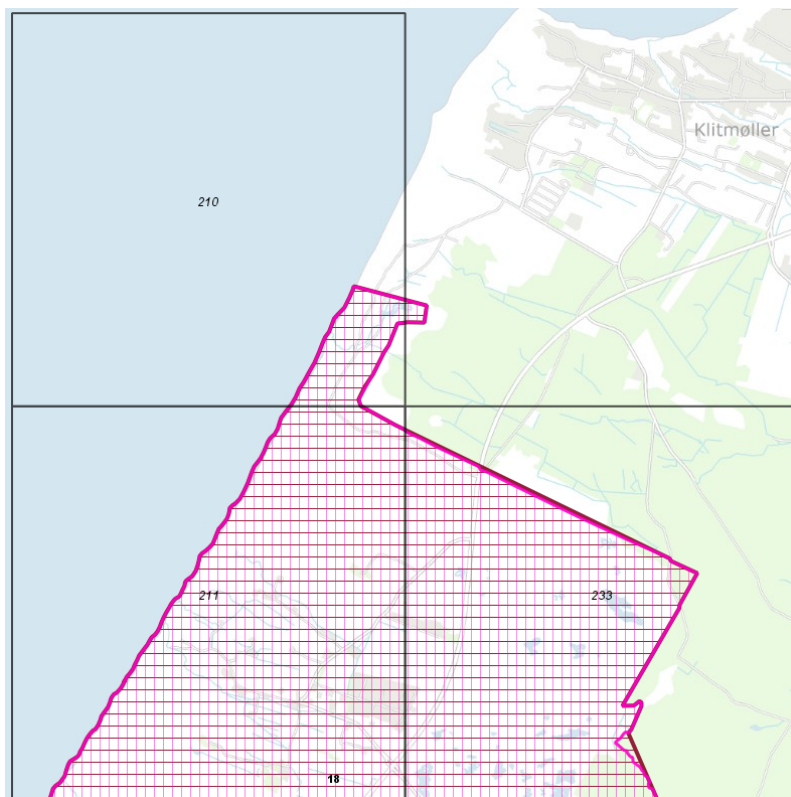
På figur 10 ses Miljøstyrelsens høringsforslag samt de indkomne ændringsforslag der indeholder et konkret geografisk forslag til ændringer i områdeafgrænsningen. Ændringsforslagene behandles i grupper ud fra deres geografiske placering. Dette gøres ved at underopdele området i en række

kvadrater på 2,5 km x 2,5 km der bruges til at foretage en systematisk gennemgang af høringsforslaget og behandling af indkomne ændringsforslag. Kvadraterne dækker alle arealer, hvor der er kommet ændringsforslag eller hvor der er foreslået en ændring af områdegrensen. Kvadraterne gennemgås med start i den østlige ende.

Figur 6. Fuglebeskyttelsesområde F18. Den lilla skravering viser de berigtede grænser for fuglebeskyttelsesområdet, og den lyserøde skravering angiver høringsforslagets afgrænsning.

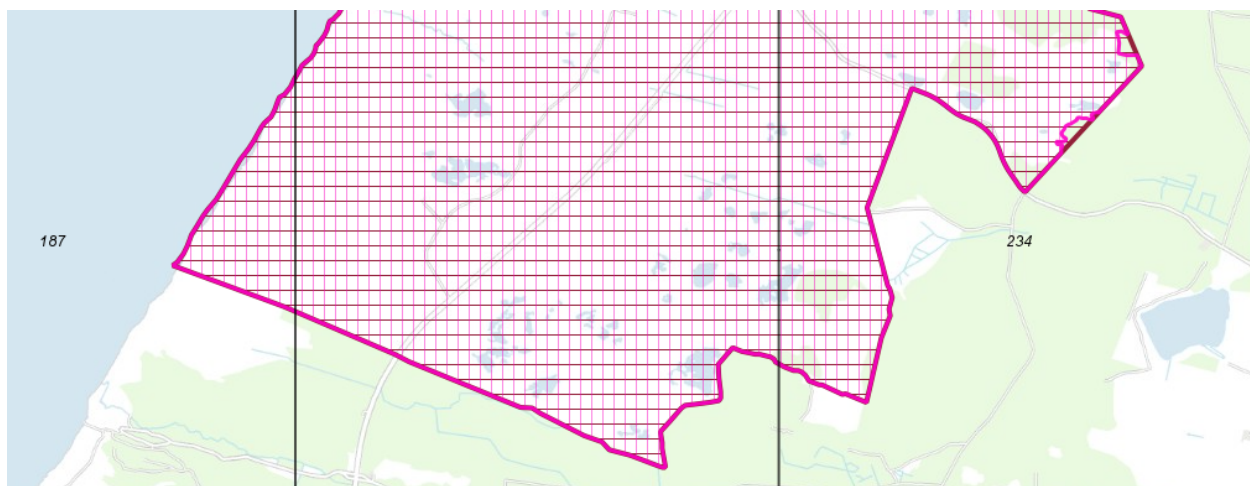
4.2.2.1 Kvadrat 210, 211 og 233 – nordlige arealer

Figur 7. Tallene angiver nummeret på de kvadrater, hvis indhold behandles jf. figur 9. Den lilla skravering viser de berigtigede grænser for fuglebeskyttelsesområdet, og den lyserøde skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skraveret med lilla, er arealer, der er foreslået fjernet fra det beskyttede område. Arealer, der kun er skraveret med lyserød, er arealer, der er foreslået tilføjet til det beskyttede område.

Miljøstyrelsen har foreslået at udtage et mindre areal med plantage i det sydøstlige hjørne af kvadrat 233 til naturligt skel. Justeringen er sket, da arealet lever op til Miljøstyrelsens [faglige kriterier](#). Miljøstyrelsen har vurderet tilgængeligt fagligt materiale i form af Naturdatabasen og DOF-basen, og på baggrund af dette er der ikke fundet dokumentation for arter eller levesteder for arter på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet på arealet. Miljøstyrelsen har desuden foretaget en vurdering af luftfotos fra 1995 og 2016. Ud fra dette har Miljøstyrelsen vurderet, at arealet kan udtages fra fuglebeskyttelsesområdet, uden at der sker en kvalitativ forringelse af beskyttelsen i forhold til den eksisterende udpegning.

4.2.2.2 Kvadrat 187 og 234 – sydlige arealer

Figur 12. Tallene angiver nummeret på de kvadrater, hvis indhold behandles jf. figur 9. Den lilla skravering viser de berigtigede grænser for fuglebeskyttelsesområdet, og den lyserøde skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skraveret med lilla, er arealer, der er foreslået fjernet fra det beskyttede område. Arealer, der kun er skraveret med lyserød, er arealer, der er foreslået tilføjet til det beskyttede område.

Miljøstyrelsen har foreslået at udtage to mindre arealer med plantage i det nordøstlige hjørne af kvadrat 234 til naturligt skel. Justeringen er sket, da arealet lever op til Miljøstyrelsens [faglige kriterier](#). Miljøstyrelsen har vurderet tilgængeligt fagligt materiale i form af Naturdatabasen og DOF-basen, og på baggrund af dette er der ikke fundet dokumentation for arter eller levesteder for arter på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet på arealerne. Miljøstyrelsen har desuden foretaget en vurdering af luftfotos fra 1995 og 2016. Ud fra dette har Miljøstyrelsen vurderet, at arealerne kan udtages fra fuglebeskyttelsesområdet, uden at der sker en kvalitativ forringelse af beskyttelsen i forhold til den eksisterende udpegning.

4.2.3 Udvidelse af fuglebeskyttelsesområdet med nye naturarealer

Aftaleparterne har ønsket at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer. Derfor er Natura 2000-områderne suppleret med yderligere arealer. Udlægningen af arealer omkring Vangså Hede som fuglebeskyttelsesområde er foretaget i overensstemmelse med aftalen om yderligere naturarealer. De udlagte områder er beliggende sydvest for Klitmøller, nord for Nørre Vorupør, samt to arealer vest for Vangså Hede. Områderne forventes at indeholde levesteder for tornskade. Områdets endelige afgrænsning fremgår af figur 14 i afsnit 5.

4.2.3 Opsamling

Afgrænsningen af fuglebeskyttelsesområde F18 Vangså Hede er justeret på baggrund af Miljøstyrelsens høringsforslag, de indkomne høringssvar og udlægning af Naturstyrelsens arealer. I alt udvides fuglebeskyttelsesområdet med 778 ha og reduceres med 4 ha.

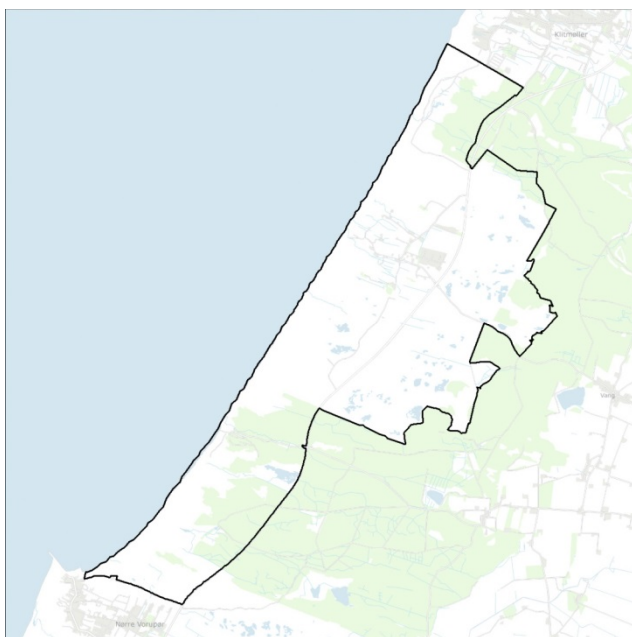
Den endelige områdegrænse fremgår af figur 14 i afsnit 5.

5 Miljøstyrelsens forslag til nye grænser for N25 Vangså Hede

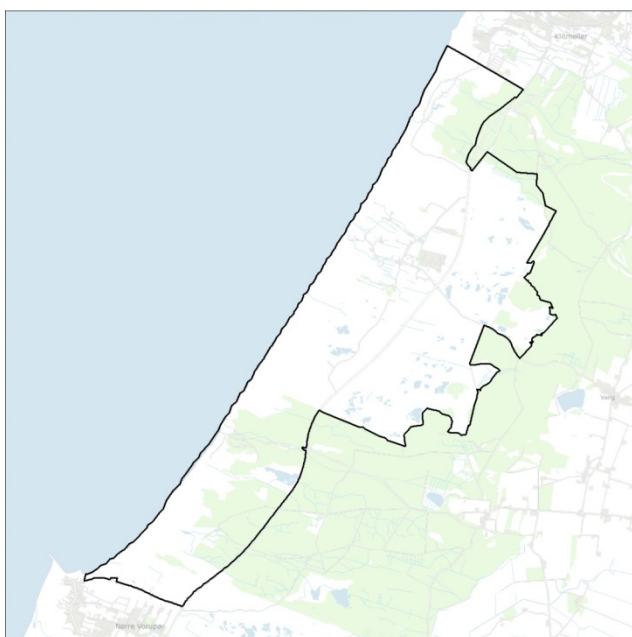
5.1 Opsamling

Afgrænsningen af Natura 2000-område N25 Vangså Hede er justeret på baggrund af Miljøstyrelsens høningsforslag, de indkomne høringssvar og udlægning af Naturstyrelsens arealer. I alt udvides Natura 2000-området med 778 ha og reduceres med 4 ha.

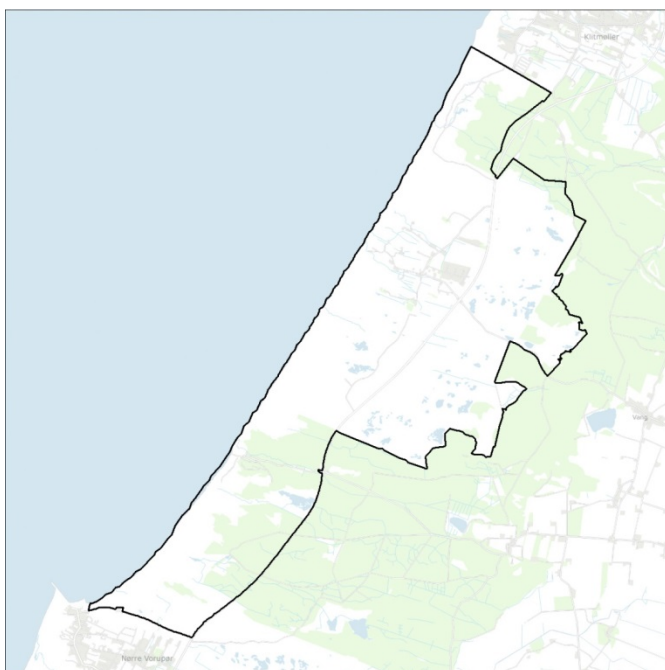
Den endelige områdegrense fremgår af figur 13, 14 og 15.

Figur 13. Den endelige afgrænsning af habitatområde H25 Vangså Hede fremgår af kortet.

Figur 14. Den endelige afgrænsning af fuglebeskyttelsesområde F18 Vangså Hede fremgår af kortet.

Figur 15. Den endelige afgrænsning af Natura 2000-område N25 Vangså Hede fremgår af kortet.

5.2 Den videre proces

Justeringerne af Natura 2000-områdernes grænser skal godkendes af EU- Kommissionen. På baggrund af de udarbejdede justeringer af Natura 2000-områdernes grænser udsteder Miljø- og Fødevareministeriet en bekendtgørelse, som sendes i høring 20. august – 17. september 2018 med henblik på, at de foreslåede udvidelser opnår beskyttelse som Natura 2000-områder. På arealer med foreslåede reduktioner opretholdes Natura 2000-beskyttelsen under den kommende dialog med EU-Kommissionen. Dette sker i overensstemmelse med EU-Kommissionens retningslinjer for ændringer i Natura 2000-områders afgrænsning.

Ultimo oktober 2018 underretter Miljø- og Fødevareministeriet EU-kommissionen om de foretagne og foreslåede justeringer af områdegrensene herunder præsentation af principper for justeringerne og arealmæssige konsekvenser. Dialogen med EU-kommissionen forventes afsluttet medio 2019, hvorefter de endelige Natura 2000-områdegrensene kan fastlægges ved udstedelse af en ny bekendtgørelse.